

Щоденник команди проекту

«Радянське минуле: (пере) осмислення історії»

«Щасливе (?) дитинство: радянська система освіти крізь призму історії Доробратівської, Кам'янської середніх, Негрівської та Горбківської восьмирічних шкіл».

Наша школа, а саме Доробратівська загальноосвітня школа I-III ступенів Іршавської районної ради Закарпатської області, вирішила взяти участь у конкурсі «Радянське минуле: (пере) осмислення історії». Не тільки, і навіть не стільки через прагнення перемогти в цьому конкурсі – нас більше зацікавила можливість вивчати і популяризувати історію, що відбувалися тут, де ми всі живемо. Востаннє подібний проект мав місце 2011 року і його результатом стало створення [Літопису Доробратівської школи](#). Команда, створена 05 листопада 2019 року з учнів 10 класу на початку складалася з трьох учениць і вчителя. Потім до неї стали долучатися інші учасники. Врешті на 8 листопада була сформована [команда](#) в такому складі: Дурда Неля, Бізіля Каріна, Мартон Марія, Коник Ангеліна, Пинзеник Дарина, Богович Катерина, Сароз Крістіна, Бізіля Марія, Іваньо Тетяна, Левдер Юля, Ільтьо Яна, Шелельо Інора. Консультант команди – вчитель історії Ващинець Михайло Михайлович.

Проте обговорення проекту відбувалися також і в цілому класі. На перших зібраннях відповідно до доступної джерельної бази, було окреслено декілька можливих варіантів теми дослідження: «(Не) свобода совісті. Діяльність церкви в СРСР», «Культура і дозвілля в радянській Україні», «Переваги (?) колгоспу», «Вільна (?) радянська преса» та деякі інші. Ясна річ, кожну з цих тем планували досліджувати в розрізі локальної історії: сіл Доробратова, Негрова і Горбка. Проте на етапі «розвідки» виявилось, що джерельна база, на яку ми сподівалися, втрачена або нам просто так казали люди, які могли б її зберегти. Тому ми визначили темою нашого дослідження школу і ось її остаточний варіант: «Щасливе (?) дитинство: радянська система освіти крізь призму історії Доробратівської, Кам'янської середніх, Негрівської та Горбківської восьмирічних шкіл». Команда визначила для себе [завдання](#), над якими почала працювати. Ми вибрали Богович Катерину, як особу, що вестиме щоденник нашої праці. Коли постало питання про форму дослідження, то після обговорення команда вирішила виготовити сторінку в інтернеті. На наш погляд це повинен був бути сайт, на якому ми б розмістили тему і мету дослідження, а також представили його результати. Обґрунтуванням цих результатів дослідження мусили бути джерела, розміщені на інших сторінках. Щоб збирати матеріали для публікації документів, письмових свідчень очевидців подій, фотографій, обрали Дурда Нелю адміністратором групи з однойменною назвою проекту у Viber. Проект готувався і координувався саме через цю групу. Свідчення тих сучасників

радянського періоду, які люб'язно надали нам згоду на відповідну публікацію, вирішено публікувати на новоствореному [каналі сервісу YouTube](#). Щоб зробити головний акцент саме на свідченнях, для виготовлення відео вирішили використати одну (декілька, кілька десятків) фото обов'язково радянського часу. Від музичного супроводу чи відео зйомки ми відмовилися, щоб не відволікатися на другорядні речі.

06.12.2019 наша дружня команда розробила питання, що склали [анкету для інтерв'ю з учнями радянської школи](#). 21. 12. 2019 така ж [анкета розроблена і для інтерв'ю вчителя](#). Форма свідчень мала залежати від бажання особи, яка давала інтерв'ю: відеозапис, аудіозапис, друкований чи писаний формат. Кожен учасник проекту збирав свідчення самостійно. За оформлення текстових анкет відповідала Коник Ангеліна, монтаж аудіо і відео Сароз Крістіна.

Серед доступними нам джерел були: [Книга наказів директора школи за 1970-1971 н. р.](#) [Книги внутрішнього контролю](#) (відвідання навчальних занять) заступника директора школи з навчально-виховної роботи. В процесі роботи зібрано чимало [фотографій](#). Їх оцифруванням та комплектацією займалася Дарина Пинзеник. За створення [ютуб-каналу](#) взялася Юлія Левдер, оформлення сайту Мартон Марія. Остаточний варіант кожної сторінки погоджувався на спільних [зібраннях](#) команди.

Попри наші очікування, не всі радянські учні дали згоду на інтерв'ю. Частина тих, хто погодився, відмовили у згоді на публікацію їхнього імені в інтернеті. Ці факти теж є наслідком радянського періоду і несуть в собі інформацію про радянську школу. Загалом команда збрала свідчення шести вчителів радянської школи: [директора Білинця А. В.](#), завуча [Поповича І. А.](#), вчительки початкових класів [Билинець С. І.](#), вчительки географії [Олексик І. М.](#), вчителя фізкультури [Пинзеника І. І.](#), вчительки математики [Попович М. І.](#) Також були оформлені у форматі PDF [текстові](#) та зроблені у [відео](#) форматі анкети учнів радянської школи (разом 10 інтерв'ю).

Загальним результатом нашої роботи став [сайт](#), на якому ми розмістили [висновки](#) нашої дослідницької діяльності.

27 лютого 2020 р. відбулася [урочиста презентація](#) нашого проекту.

28 лютого 2020 р. відбулася презентація проекту в соціальній мережі Facebook на [сторінці нашої школи](#), [консультанта](#) проекту та [громади села Доробратова](#).

З повагою, учениця 10 класу Катерина Богович,
вчитель історії Михайло Ващинець.